

ตราทิวเขาพะเยา

รายงานผลการดำเนินงาน

“โครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์
อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘”

ดำเนินการโดย

ฝ่ายควบคุมและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงาน “โครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘” ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯทั้งหมด โดยวัตถุประสงค์หลักของการดำเนินงานตามโครงการฯ เพื่อจัดทำแปลงสาธิตการปลูกพืชและผักสวนครัว ในพื้นที่ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา และชุมชนรอบข้าง ส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ โดยการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา ให้นำไปใช้ปลูกพืช และผักสวนครัว รวมไปถึงเพื่อให้ชุมชนมีโอกาสบริโภคอาหารปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการ เสริมสร้างสุขภาพที่ดีให้กับประชาชน

คณะทำงานของ โครงการฯ ขอขอบคุณบุคลากรและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามโครงการฯ ทุกภาคส่วนที่ให้ความร่วมมือ และความช่วยเหลือต่างๆ ทำให้การดำเนินงานในครั้งนี้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี

ฝ่ายควบคุมและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
กันยายน ๒๕๖๘

บทสรุป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา โดยฝ่ายควบคุมและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนิน “โครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีแหล่งอาหารปลอดภัย สนับสนุนการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนปุ๋ยเคมี และสร้างการเรียนรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา รวม ๕๔ แห่ง

การดำเนินงานประกอบด้วยการจัดสรรและส่งมอบปุ๋ยอินทรีย์ให้แก่ รพ.สต. / สอน. จำนวน ๒ ครั้ง (ครั้งละ ๕๐ กระสอบต่อแห่ง) เพื่อใช้ในการจัดทำแปลงสาธิตปลูกพืชผักสวนครัวและขยายผลสู่ชุมชน นอกจากนี้ยังมีการลงพื้นที่ตรวจติดตามผลการดำเนินงาน ๒ รอบ ครอบคลุมทั้ง ๙ อำเภอของจังหวัดพะเยา โดยพบว่าแต่ละพื้นที่ได้ดำเนินการปลูกพืชผักสวนครัวและพืชสมุนไพรอย่างต่อเนื่อง บางแห่งมีการขยายผลสู่ครัวเรือนและชุมชนรอบข้าง ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่

ผลการดำเนินงานโดยรวมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ประชาชนมีแหล่งอาหารปลอดภัย ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และเกิดความตระหนักรู้ในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืน ระดับความพึงพอใจต่อปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา อยู่ในระดับ “ดีมาก” ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ

อย่างไรก็ตาม ยังพบปัญหาและอุปสรรคบางประการ เช่น ปริมาณปุ๋ยที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการขยายผล พื้นที่เพาะปลูกบางแห่งไม่เหมาะสม ขาดเมล็ดพันธุ์ น้ำ และแรงงานในการดูแลแปลง รวมถึงปัญหาการขนส่งในพื้นที่ห่างไกล คณะทำงานจึงเสนอแนวทางแก้ไข ได้แก่ การเพิ่มปริมาณการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์และเมล็ดพันธุ์ การอบรมให้ความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และการผลิตปุ๋ยใช้เองในชุมชน ตลอดจนสนับสนุนระบบน้ำเพื่อการเกษตร

โดยสรุป โครงการฯ นี้ถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในระดับชุมชน สร้างการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง เป็นการขับเคลื่อนจังหวัดพะเยาสู่ “เมืองเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย” ตามนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาของโครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๑
ส่วนที่ ๒ วิธีการดำเนินงาน	๔
๒.๑ วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘....	๔
ส่วนที่ ๓ ผลการดำเนินงาน.....	๖
๓.๑ การดำเนินงานของโครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๖
๓.๑.๑ การสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา	๖
๓.๑.๒ การตรวจติดตามผลการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ครั้งที่ ๑	๘
๓.๑.๓ การตรวจติดตามผลการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ครั้งที่ ๒	๑๘
ส่วนที่ ๔ บทสรุป	๓๕
ส่วนที่ ๕ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ.....	๓๖

ส่วนที่ ๑

บทนำ

**๑.๑ ความเป็นมาของโครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์
อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘**

๑.๑.๑ หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบัน ความต้องการผลิตภัณฑ์อาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัยกำลังเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดความกดดันต่อระบบการผลิตอาหารและทรัพยากรธรรมชาติ เกษตรกรจึงต้องเผชิญกับความท้าทายมากมาย เช่น การใช้สารเคมีในเกษตรกรรม การเสื่อมสภาพของดิน และปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการเกษตรแบบดั้งเดิม การปลูกพืชโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์เป็นทางเลือกที่มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เนื่องจากการทำเกษตรอินทรีย์ช่วยลดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคที่มองหาผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัย รวมทั้งการเผชิญกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างรุนแรงของโลกในขณะนี้ และปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับอาหารมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชและผักสวนครัวในชุมชนโดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์จึงเป็นเรื่องสำคัญ นอกจากนี้การพึ่งพาผลผลิตจากแหล่งภายนอกทำให้ชุมชนเสี่ยงต่อความไม่มั่นคงทางอาหาร และยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการขนส่งสินค้า การปลูกพืชผักสวนครัวในพื้นที่ของตนเองจะช่วยสร้างความยั่งยืนในการบริโภคและการเกษตร ทำให้มีแหล่งอาหารที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และเข้าถึงได้อย่างต่อเนื่อง ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการซื้ออาหาร อีกทั้งยังส่งเสริมการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน เพื่อสร้างอนาคตที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และ สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรชนานวมินทราชินี (สอน.) สังกัด อบจ.พะเยา มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคแก่ประชาชนในพื้นที่ การสนับสนุนการปลูกพืชและผักสวนครัว มีความสำคัญต่อการเสริมสร้างสุขภาพองค์รวมให้กับผู้ป่วยและชุมชน เป็นการสร้างฐานความรู้และทักษะที่สำคัญในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ในปัจจุบัน ที่ต้องเผชิญกับความท้าทายด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) จำนวน ๑๗ เป้าหมาย เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกด้าน รวมถึงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการลดความไม่เท่าเทียมในสังคม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ได้มีการดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุนให้จังหวัดพะเยาเป็นเมืองเกษตรอินทรีย์ปลอดภัย อาหารปลอดภัย ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยผ่านโครงการบริหารจัดการโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ที่มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อให้โรงงานสามารถนำผักตบชวาจากกว๊านพะเยาและวัสดุอินทรีย์มาเป็นวัตถุดิบ ในกระบวนการผลิตให้เกิดประโยชน์ทางการเกษตร ซึ่งสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ออกมาให้บริการสาธารณะแก่เกษตรกรจังหวัดพะเยาและประชาชนทั่วไป และได้มีการนำปุ๋ยอินทรีย์สนับสนุนกลุ่มเกษตรกร ส่วนราชการ และประชาชนทั่วไป มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน เพื่อลดต้นทุนทางการเกษตร ส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์สู่เกษตรปลอดภัยที่ยั่งยืน ทำให้ประชาชนมีสุขภาพและอนามัยที่ดีขึ้น ลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมีที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ประกอบกับนโยบายของผู้บริหารที่ได้แถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดพะเยา “๕.๔ ส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ และ

สนับสนุนเกษตรกรให้เปลี่ยนไปใช้การเกษตรอินทรีย์ด้วยการให้คำปรึกษา การฝึกอบรม และการสนับสนุนทางการเงิน เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินและสิ่งแวดล้อม”

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการแปลงนโยบายไปสู่ภาคการปฏิบัติ จึงได้จัดทำ **โครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา** สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อสร้างแปลงสาธิตการปลูกพืชผักสวนครัวสำหรับเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเกษตรกรรมแบบยั่งยืน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) หลายประการ เช่น สร้างความมั่นคงทางอาหารสำหรับทุกคน การส่งเสริมสุขภาพที่ดี การสร้างโอกาสทางการศึกษา และการใช้ทรัพยากรอย่างมีความรับผิดชอบ การดำเนินโครงการนี้ จึงไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อความต้องการในระดับท้องถิ่น แต่ยังมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมที่ยั่งยืนในระดับโลกต่อไป

๑.๑.๒ วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อจัดทำแปลงสาธิตการปลูกพืชและผักสวนครัว ในพื้นที่ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ. พะเยา และชุมชนรอบข้าง
- (๒) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชนในชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมในการปลูกพืช และผักสวนครัวในพื้นที่ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา
- (๓) เพื่อส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ โดยการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา ให้นำไปใช้ปลูกพืช และผักสวนครัว
- (๔) เพื่อให้ชุมชนมีโอกาสบริโภคอาหารปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการ เสริมสร้างสุขภาพที่ดีให้กับประชาชน

๑.๑.๓ เป้าหมาย

- (๑) รพ.สต./สอน. สังกัด อบจ.พะเยา จำนวน ๕๔ แห่ง เข้าร่วมโครงการฯ
- (๒) เพิ่มพื้นที่แปลงสาธิตการปลูกพืชและผักสวนครัว ในพื้นที่ชุมชนที่อยู่ในความดูแลของ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา
- (๓) ส่งเสริมความร่วมมือในชุมชน สร้างเครือข่ายระหว่างชุมชนในการแลกเปลี่ยนความรู้และผลิตผล เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชน สู่เกษตรปลอดภัยที่ยั่งยืน

๑.๑.๓ เป้าหมาย

- (๑) รพ.สต./สอน. สังกัด อบจ.พะเยา จำนวน ๕๔ แห่ง เข้าร่วมโครงการฯ
- (๒) เพิ่มพื้นที่แปลงสาธิตการปลูกพืชและผักสวนครัว ในพื้นที่ชุมชนที่อยู่ในความดูแลของ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา
- (๓) ส่งเสริมความร่วมมือในชุมชน สร้างเครือข่ายระหว่างชุมชนในการแลกเปลี่ยนความรู้และผลิตผล เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชน สู่เกษตรปลอดภัยที่ยั่งยืน

๑.๑.๔ สถานที่ดำเนินการ

(๑) พื้นที่ ของ รพ.สต./สอ.น. สังกัด อบจ.พะเยา

(๒) พื้นที่ของประชาชนในชุมชนรอบข้าง รพ.สต. / สอ.น. สังกัด อบจ.พะเยา

(๓) โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง
จังหวัดพะเยา

๑.๑.๕ ระยะเวลาดำเนินการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘)

๑.๑.๖ ผลที่คาดว่าจะได้รับ / ตัวชี้วัด / ผลลัพธ์

ผลเชิงปริมาณ

(๑) มีสวนสมุนไพรและสวนพืชผักสวนครัวเป็นแหล่งอาหารปลอดภัย และแหล่งเรียนรู้
สำหรับชุมชน จำนวน ๕๔ แห่ง (รพ.สต./สอ.น. สังกัด อบจ.พะเยา จำนวน ๕๔ แห่ง)

ผลเชิงคุณภาพ

(๑) เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้าน
การเกษตรและการดูแลสุขภาพ

(๒) เกิดความร่วมมือในชุมชน สร้างเครือข่ายระหว่างชุมชนในการแลกเปลี่ยนความรู้และ
ผลผลิต เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการเกษตรท้องถิ่น

(๓) เกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการปลูกพืช
อย่างยั่งยืน ซึ่งช่วยลดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม

(๔) มีความรู้และทักษะในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น การเลือก
ปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

(๕) มีแหล่งอาหารปลอดภัย ช่วยเพิ่มความมั่นคงทางอาหาร ลดการพึ่งพาการนำเข้าสินค้า
อาหารจากภายนอก ส่งผลต่อการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการขนส่งอาหาร

(๖) เกิดความยั่งยืนในการบริโภคและการเกษตร จากการมีแหล่งอาหารที่มีคุณภาพ
ปลอดภัย และสามารถเข้าถึงได้อย่างต่อเนื่อง

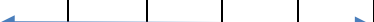
วิธีการดำเนินงาน

๒.๑ วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

รูปแบบการดำเนินการตามโครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีขั้นตอนการดำเนินการต่างๆ ดังนี้

- (๑) ขออนุมัติจัดทำโครงการ ฯ
- (๒) เตรียมการและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๓) รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา แจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ และขอรับการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา
- (๔) รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา รับการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา ณ โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เพื่อนำไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ
- (๕) ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตปลูกพืชและผักสวนครัว ในพื้นที่ของ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา
- (๖) ตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงาน ครั้งที่ ๑ (ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๖๘)
- (๗) ดำเนินการปลูกพืชและผักสวนครัว ต่อเนื่อง ในพื้นที่ชุมชนที่อยู่ในความดูแลของ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา
- (๘) ตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงาน ครั้งที่ ๒ (ช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๘)
- (๙) รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการเสนอผู้บริหาร

แผนการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ฝ่ายควบคุมและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

ลำดับ	รายละเอียดของกิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน												หมายเหตุ
			ต.ค. ๖๗	พ.ย. ๖๗	ธ.ค. ๖๗	ม.ค. ๖๘	ก.พ. ๖๘	มี.ค. ๖๘	เม.ย. ๖๘	พ.ค. ๖๘	มิ.ย. ๖๘	ก.ค. ๖๘	ส.ค. ๖๘	ก.ย. ๖๘	
๑	โครงการสนับสนุนการปลูกพืชสมุนไพรและพืชผักสวนครัว ใน รพ.สต./สอน. สังกัด อบจ.พะเยา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘	-													
	๑.๑ ขออนุมัติจัดทำโครงการ ฯ														
	๑.๒ เตรียมการและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง														
	๑.๓ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา แจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ และขอรับการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา														
	๑.๔ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา รับการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา ณ โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อนำไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ														
	๑.๕ ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตปลูกพืชและผักสวนครัว ในพื้นที่ของ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา														
	๑.๖ ตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงาน ครั้งที่ ๑														
	๑.๗ ดำเนินการปลูกพืชและผักสวนครัว ต่อเนื่อง ในพื้นที่ชุมชนที่อยู่ในความดูแลของ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา														
	๑.๘ ตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงาน ครั้งที่ ๒														
	๑.๙ สรุปผลการดำเนินโครงการฯ														

ส่วนที่ ๓ ผลการดำเนินงาน

๓.๑ การดำเนินงานของโครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์
อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๓.๑.๑ การสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา

รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา รับการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา ณ โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อนำไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา เป็นประธานในพิธี และให้การสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ ให้แก่ รพ.สต./สอน. สังกัด อบจ.พะเยา จำนวน ๕๔ แห่ง โดยแต่ละรพ.สต./สอน. ได้รับการสนับสนุนปุ๋ยแต่ละ ๕๐ กระสอบ เพื่อนำไปจัดทำแปลงสาธิตปลูกพืชและผักสวนครัว ในพื้นที่ของ รพ.สต./สอน. และกลุ่มชุมชนในพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา ต่อไป

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้มีการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ ให้แก่ รพ.สต./สอน. สังกัด อบจ.พะเยา จำนวน ๕๔ แห่ง โดยแต่ละรพ.สต./สอน. ได้รับการสนับสนุนปุ๋ยแต่ละ ๕๐ กระสอบ เพื่อนำไปจัดทำแปลงสาธิตปลูกพืชและผักสวนครัว ในพื้นที่ของ รพ.สต./สอน. และกลุ่มชุมชนในพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของ รพ.สต. / สอน. สังกัด อบจ.พะเยา

๓.๑.๒ การตรวจติดตามผลการดำเนินงานของโครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ครั้งที่ ๑

- การตรวจติดตาม วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี แม่ปืม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา มี รพ.สต. / สอน. ในเขตอำเภอเมือง เข้าร่วม จำนวน ๑๕ แห่ง

- การตรวจติดตาม วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๕.๓๐ น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา มี รพ.สต. / สอน. ในเขตอำเภอแม่ใจ เข้าร่วม จำนวน ๘ แห่ง

- การตรวจติดตาม วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเจน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา มี รพ.สต. / สอน. ในเขตอำเภอกุฉินารายณ์ เข้าร่วม จำนวน ๓ แห่ง

- การตรวจติดตาม วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๕.๓๐ น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มี รพ.สต. / สอน. ในเขตอำเภอดอกคำใต้ เข้าร่วม จำนวน ๑ แห่ง

- การตรวจติดตาม วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเชียงบาน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา มี รพ.สต. / สอน. ในเขตอำเภอเชียงคำ เข้าร่วมจำนวน ๕ แห่ง

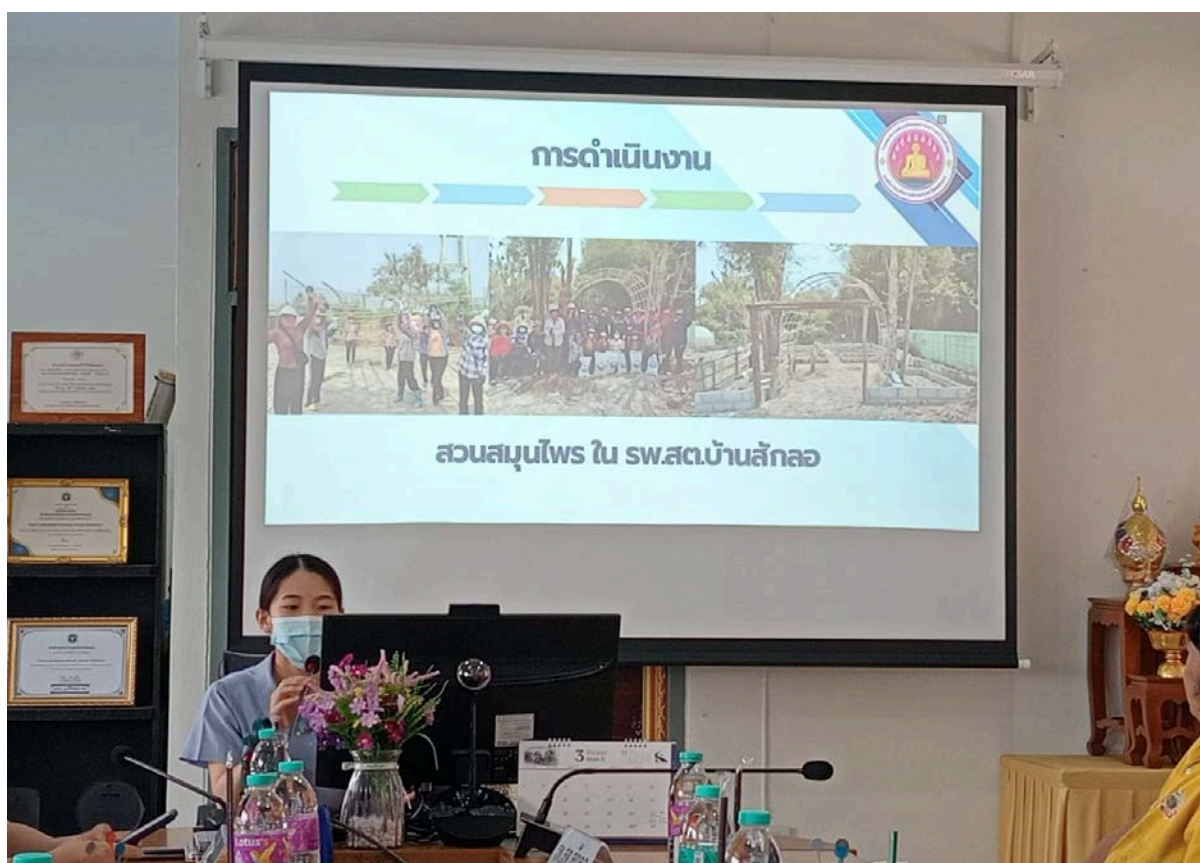
- การตรวจติดตาม วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๕.๓๐ น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเชียงแหว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา มี รพ.สต. / สอน. ในเขตอำเภอกุฉินารายณ์ เข้าร่วมจำนวน ๒ แห่ง

- การตรวจติดตาม วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสบขาม อำเภอลำปาง จังหวัดพะเยา มี รพ.สต. / สอน. ในเขตอำเภอลำปาง เข้าร่วม จำนวน ๘ แห่ง

- การตรวจติดตาม วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๕.๓๐ น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจตุร อำเภोजุน จังหวัดพะเยา มี รพ.สต. / สอน. ในเขตอำเภोजุน เข้าร่วม จำนวน ๙ แห่ง

- การตรวจติดตาม วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านไชยสถาน อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา มี รพ.สต. / สอน. ในเขตอำเภอเชียงม่วน เข้าร่วม จำนวน ๓ แห่ง

๓.๑.๓ การตรวจติดตามผลการดำเนินงานของโครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ครั้งที่ ๒

- การตรวจติดตาม วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลป่าแฝก และพื้นที่ชุมชนในตำบลป่าแฝก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ดังนี้

(๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลป่าแฝก

(๒) โรงเรียนชุมชนบ้านป่าแฝกสามัคคี

(๓) เทศบาลตำบลป่าแฝก

(๕) บ้านนางภาณุมาส สิ้นเปียง ประธาน อสม. หมู่ที่ ๑๑

- การตรวจติดตาม วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเจริญราษฎร์ และพื้นที่ชุมชนในตำบลเจริญราษฎร์ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ดังนี้

(๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเจริญราษฎร์

(๒) บ้านกาญจนา ตาคำ หมู่ ๓ ตำบลเจริญราษฎร์

(๓) บ้านคุณอัมพร ยอดเจริญ หมู่ ๓ ตำบลเจริญราษฎร์

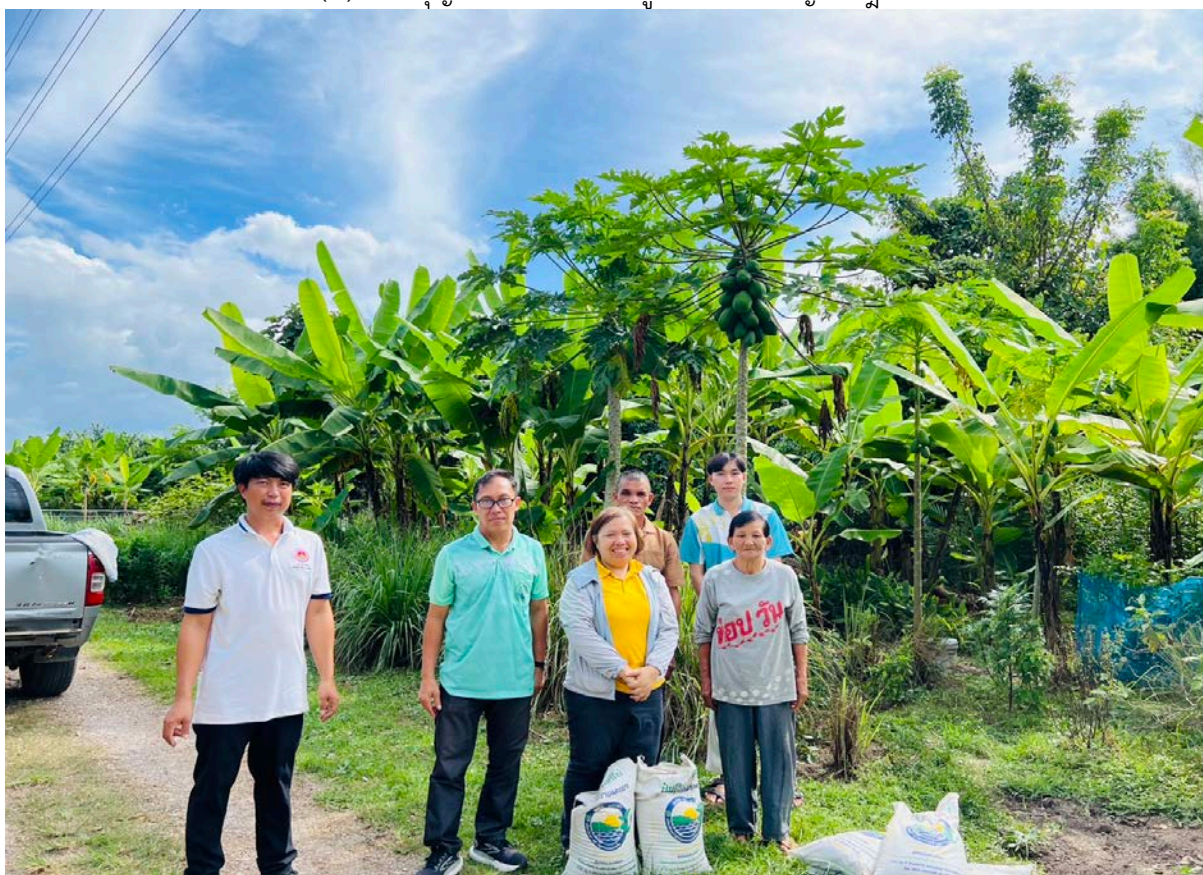
(๔) บ้านคุณบัวคำ เดชมนต์ หมู่ ๕ ตำบลเจริญราษฎร์

(๕) บ้านคุณพงษ์ศิริ ทองวรรณ (วิสาหกิจชุมชน) หมู่ ๖ ตำบลเจริญราษฎร์

(๖) บ้านบุญเรือง อະปะลา หมู่ ๖ ตำบลเจริญราษฎร์

- การตรวจติดตาม วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๘ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านไชยสถาน และพื้นที่ชุมชนในตำบลเชียงม่วน อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา ดังนี้

(๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านไชยสถาน

(๒) บ้านนางปลิว คำบุญเรือง ๕๐ หมู่ ๔ ตำบลเชียงม่วน อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา

- การตรวจติดตาม วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๘ ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหงส์หิน และพื้นที่ชุมชนในตำบลหงส์หิน อำเภอเชียง준 จังหวัดพะเยา ดังนี้

(๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหงส์หิน

(๒) บ้านนางอ่อน อินตะจันทร์ ๘/๑ ม.๕

(๓) บ้านนางอำนวย ไชยมงคล ๑๕๒/๑ ม.๙

(๔) บ้านนางสมล ขึ้นเมือง ๑๔๙ ม.๙

(๕) บ้านนางทองใบ ไฟเครือ ๑๖๕ ม.๙

ส่วนที่ ๔

บทสรุป

การดำเนินการตามโครงการสนับสนุนการจัดทำแปลงสาธิตพืชผักสวนครัว ปลอดภัย ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา สร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สามารถสรุปภาพรวมการดำเนินงาน ดังนี้

๔.๑ สรุปภาพรวมการดำเนินงาน

(๑) ผลการดำเนินงาน โครงการได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสนับสนุนการปลูกพืชผักสวนครัวโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของ อบจ.พะเยา จำนวน ๒ ครั้ง

- ครั้งที่ ๑ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๘ มีพิธีเปิดศูนย์สาธิตการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ณ โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา โดยมี รพ.สต./สอน. จำนวน ๕๔ แห่ง เข้าร่วมและรับปุ๋ยแต่ละ ๕๐ กระสอบ เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำแปลงสาธิตและขยายผลในชุมชน
- ครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ มีการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ให้กับ รพ.สต./สอน. จำนวน ๕๔ แห่ง เช่นเดียวกัน แต่ละ ๕๐ กระสอบ

(๒) ผลการดำเนินงานในพื้นที่

- รพ.สต./สอน. ได้เริ่มจัดทำแปลงสาธิตและบางแห่งขยายผลสู่ชุมชนแล้ว
- พืชที่ปลูกหลักคือ ผักสวนครัว รองลงมาคือ พืชสมุนไพร และบางพื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อปรับภูมิทัศน์
- ประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปลูกและดูแลแปลงสาธิต ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในระดับพื้นที่
- ระดับความพึงพอใจต่อปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา อยู่ในเกณฑ์ ดีมาก (๔-๕ คะแนน) ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ แต่ยังคงมีความต้องการสนับสนุนเพิ่มเติม

(๓) การตรวจติดตามผลการดำเนินงาน

- ครั้งที่ ๑ (เดือนมีนาคม ๒๕๖๘) ลงพื้นที่ตรวจติดตามครบทั้ง ๙ อำเภอ ในจังหวัดพะเยา ได้แก่ อ.เมือง, อ.แม่ใจ, อ.ภูกามยาว, อ.ดอกคำใต้, อ.เชียงคำ, อ.ภูซาง, อ.ปง, อ.จุน และ อ.เชียงม่วน รวมกว่า ๕๔ แห่ง
- ครั้งที่ ๒ (เดือนกันยายน ๒๕๖๘) ลงพื้นที่ตรวจติดตามในบางพื้นที่ ดังนี้
 ๑. รพ.สต.ตำบลป่าแฝก และชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๓ แห่ง
 ๒. รพ.สต.ตำบลเจริญราษฎร์ และชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๕ แห่ง
 ๓. รพ.สต.บ้านไชยสถาน และชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑ แห่ง
 ๔. รพ.สต.ตำบลหงส์หิน และชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๔ แห่ง

ส่วนที่ ๕

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

๕.๑ ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการดำเนินงาน มีดังนี้

- (๑) จำนวนปุ๋ยอินทรีย์ อบจ.พะเยา ที่ได้รับไม่เพียงพอสำหรับนำไปใช้งาน มีความต้องการรับการสนับสนุนเพิ่ม เพื่อนำไปดำเนินการต่อเนื่องและขยายผลไปยังชุมชนให้มากขึ้นกว่าเดิม
- (๒) พื้นที่ของ รพ.สต. / สอน. บางแห่งมีขนาดเล็ก บางแห่งสภาพดินบางพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูก ทำให้การดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร
- (๓) ขาดเมล็ดพันธุ์ หรือ ต้นกล้า สำหรับนำไปเพาะปลูกในแปลงสาธิต
- (๔) น้ำที่ใช้ในเพาะปลูกพืชผักในแปลงสาธิตไม่เพียงพอ ทำให้ในบางพื้นที่ต้องใช้น้ำประปา ส่งผลให้ค่าน้ำ และค่าไฟฟ้า ของ รพ.สต. / สอน. เพิ่มสูงขึ้น
- (๕) ขาดแรงงานดูแลต่อเนื่อง และบุคลากรบางส่วนยังขาดองค์ความรู้ด้านการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และวิธีเพาะปลูก
- (๖) สภาพอากาศ (โดยเฉพาะฤดูฝน) ทำให้ผักเสียหาย มีวัชพืชและแมลงศัตรูพืชจำนวนมาก
- (๗) การขนส่งไม่สะดวก รพ.สต./สอน. บางแห่งอยู่ไกล ต้องจ้างรถไปรับปุ๋ยอินทรีย์เอง

๕.๒ ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

- (๑) เพิ่มการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ให้เพียงพอ และกระจายสู่ชุมชนมากขึ้น
- (๒) สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ หรือ ต้นกล้า เพื่อต่อยอดในการปลูกพืชผัก และสมุนไพร ในแปลงสาธิต โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์
- (๓) จัดอบรม/ให้คำปรึกษาเพื่อเพิ่มองค์ความรู้ด้านการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และการเกษตรอินทรีย์ที่เหมาะสม
- (๔) สนับสนุนองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำปุ๋ยอินทรีย์ด้วยตนเองโดยการใช้วัสดุที่มีอยู่ในชุมชน
- (๕) สนับสนุนระบบน้ำหรือถังเก็บน้ำ ลดภาระค่าใช้จ่ายของ รพ.สต./สอน.
- (๖) วางแผนการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับฤดูกาล เพื่อป้องกันความเสียหายจากสภาพอากาศ
- (๗) พิจารณาสับทุนด้านการขนส่งสำหรับพื้นที่ห่างไกล
- (๘) ส่งเสริมแรงงานและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลแปลงสาธิตอย่างต่อเนื่อง